

A Diósd Református Gyülekezetben elhangzott, advent negyedik vasárnapi, december 20-i istentisztelet írott változata

Igeszakasz: Zsoltárok könyve 103. rész

1 Dávidé. Áldjad, lelkem, az Urat, és egész bensőm az ő szent nevét! 2 Áldjad, lelkem, az Urat, és ne feledd el, mennyi jót tett veled! 3 Ő megbocsátja minden bűnödöt, meggyógyítja minden betegségedet, 4 megváltja életedet a sírtól, szeretettel és irgalommal koronáz meg. 5 Betölti javaival életedet, megújul ifjúságod, mint a sasé. 6 Minden elnyomottal igazságosan és törvényesen bánik az Úr. 7 Megismertette útjait Mózesrel, cselekedeteit Izráel fiaival. 8 Irgalmas és kegyelmes az Úr, türelme hosszú, szeretete nagy. 9 Nem perel mindvégig, nem tart haragja örökké. 10 Nem vétkeink szerint bánik velünk, nem bűneink szerint fizet nekünk. 11 Mert amilyen magasan van az ég a föld fölött, olyan nagy a szeretete az istenfélők iránt. 12 Amilyen messze van napkelet napnyugattól, olyan messzire veti el vétkeinket. 13 Amilyen irgalmas az apa fiaihoz, olyan irgalmas az Úr az istenfélőkhöz. 14 Hiszen tudja, hogyan formált, emlékszik rá, hogy porból lettünk. 15 Az ember napjai olyanok, mint a fű, úgy virágzik, mint a mező virága. 16 Ha végigsöpör rajta a szél, vége van, még a helyét sem lehet felismerni. 17 De az Úr szeretete mindörökké az istenfélőkkel van, és igazsága még az unokáikkal is; 18 azokkal, akik megtartják szövetségét, és arra töreksenek, hogy teljesítsék rendelkezéseit. 19 Az Úr a mennyben állította fel trónját, királyi hatalmával mindenben uralkodik. 20 Áldjátok az Urat, angyalai, ti, hatalmas erejűek, akik teljesítitek parancsát, és hallgattok parancsszavára! 21 Áldjátok az Urat, ti, seregei, szolgálói, akaratának végrehajtói! 22 Áldjátok az Urat, ti, teremtményei, mindenütt, ahol uralkodik! Áldjad, lelkem, az Urat!

Javasolt ének: Énekeskönyvünk 328. éneke: „Jöjjetek Krisztust dicsérni”

Igehirdetés

Talán nem árulok el nagy családi titkot, ha azzal indítom az igehirdetést, a 4. gyermek altatásában már sokkal rutinosabb lett a lelkészcsalád, a lelkész házaspár. Bár a bölcsesség a férjemtől jött, aki egy nehezebb este, fiunk 3 hetes korában azt mondta: én már eleget énekelgettem, ringattam, szóljon nálam valami szebb: és elindította Beethoven 9. szimfóniájának 4. tételét, ama híressé vált Örömmódát. Egy olyan feldolgozásra sikerült találni az okos telefonon, a némileg kimerült állapotban, ami Barcelonában lett felvéve egy híres téren, egy divatos „flashmob” felvételt.

Először csak a nagybölgős játszik, aztán belép a csellós, megjelenik 3 hegedűs, egy fagottos, aztán fokozatosan érkeznek a zenészek, és megszólal az énekkar is, mintegy az utca népéből. Mikor azt hinnénk, már csúcson vagyunk, hirtelen elhalkul a zene, csak a rézfúvósok szólnak halkan, és aztán durr, forte mindenki, még több énekes, még több szólam, gyönyörű. Kisfiunk jó ízléséről tanúskodik, hogy azóta is erre szeret elaludni. Próbálkoztam Vivaldi tél tételével is, de nem akarta.

Hogy miért is mesélem ezt el? Mert ebben a zsoltárban is ezt a csodálatos fokozást hallhatjuk. Végig szól az alaptétel, az alap dallam, amit jól ismerünk, de a zsoltáros cizellál, behoz még más díszítőelemeket, és a végén felteszi a koronát. De mi is az alaptétel, az alapidallam? Az ember

emlékezései és felejtései, és az Isten emlékezései és felejtései közben is az Úr irgalmas volta, amiért méltó, hogy áldjuk őt.

A prédikáció is erre a 2 nagy pontra osztható:

Az ember emlékezései és felejtései, és az Úr emlékezései és felejtései.

1. Lássuk tehát az embert.

Azt hiszem, sok lánynak van olyan doboza, amiben gyűjti az emlékeit, barátoktól kapott kincseket, sok édesanyának van olyan doboza, amiben eltette gyerekei ovis alkotásait, és sok nagymamának van olyan vitrinje, ami mögött sorakoznak a fényképek. De nemcsak nőknek, tudom én...Mire is szeretünk emlékezni, testvérek? A tárgyi emlékek csak emlékeztetnek minket eseményekre. Boldog pillanatokra, az ifjúságunkra. Megpróbáltam összeszedni, hogy ezen felül még mikre. Az ember szeret emlékezni a saját hőstetteire, a jó cselekedeteire, arra, amikor ügyes volt, amikor nemcsak nyert egy futóversenyen, hanem emlékezni arra, amikor örömet okoztunk, amikor segítő jobbot nyújtottunk, amikor netán kölcsönadtunk...aztán szülők szeretnek emlékezni és emlékeztetni: mennyi mindent tettem érted, gyermekem...amiért sokszor nem kap viszont hálát. Szeretünk emlékezni a sérelmeinkre: nem érdeklődik utánam, mindig én hívom...nem adta vissza a kölcsönt, megbántott, a lelkembe taposott, tudta, hogy az nekem mennyire fáj, elfelejtette az évfordulónkat, sosem...És néha emlékezünk a vétkeinkre is, azokra a bűneinkre, amiket régen követtünk el. S annyi mindent elfelejtünk, amit értünk tettek, amit értünk szenvedtek, amit nekünk adtak kölcsön, amit mi mondtunk másokra, s annyi mindent elfelejtünk abból, amit Isten tett az életünkben.

A gátfutás mindig lenyűgözött. Mondjuk 100, 200 m-en futnak a versenyzők, és közben rengeteg gátat át kell ugraniuk, de nem számít, mennyit ver le, csak az, végül ki ér elsőnek a célba. Persze a gát leverésével szabad szemmel nem látható másodperceket veszít a futó, de valójában mindegy, a lényeg a célbaérés. Sosem értettem miért nem számít mennyit vert le, miért nem az győz, akinél a legtöbb marad fenn? Sokszor az a baj velünk, hogy leragadunk a gátaknál, és nem örülünk a futásnak, és nem koncentrálnak a célbaérkezésre. A nagyapám futott így, a gát leverése nem igazán fáj, alig ér hozzá, sokkal nagyobb igénybevétel a térdnek, maga az ugrás, futás közben. A lényeg, hogy ne arra koncentrálnon, hogy leverte, hanem fusson tovább. Leragadunk dolognál és nem látjuk a nagy egészben, és így aztán már részleteiben sem Isten jelenlétét.

A zsoltáros minden emlékezését az alapidallamba építi: áldjad lelkem az Urat, azért a sok jóért, amit velem tett. Kezdi a mély szólamokkal, a nehéz élettörténetekkel, ahogyan az idézett Örömöda flasmobban van: böggő, cselló. Áldjad lelkem az Urat, amikor emlékszem a bűneimre, a kisebbre és a nagyobbra, a szándékosra és elmulasztott jó cselekedetre, a szavakra és a tettekre: mert Ő megbocsátja minden bűnömet. Áldjad lelkem az Urat, amikor emlékszem a fájdalomakra, a szörnyű betegségekre, a halálos kórra, amiben ápoltam évekig szerettemet, áldjad lelkem az Urat akkor is, amikor emlékszem a veszteségre, amit átéltem szerettem elvesztésekor: mert az Úr megváltja életemet a sírtól. Áldjad lelkem az Urat, akkor, amikor arra emlékszem milyen volt szűkölködni, amikor nem volt mindig ilyen kényelmes az életem, áldjad, mert betölti javaival életemet. És belépnek a hegedűk. Áldjad lelkem az Urat, amikor emlékszem gyerekkorom és ifjúságom megannyi felelőtlen, tehermentes boldog percére, amikor még mindent más szemmel láttam, áldjad, mert megújul

ifjúságom, mint a sasé, és újból olyan távlatból nézhetem az életet, ahogyan a sas látja az alatta lévő világot.

Érezzük a különbséget? Fut tovább, a gátak ellenére is. Nem felejtí el Isten tetteit. Emlésk az arra, hogy a Úr szabadító. És még csak a zenekar szól...

Ahogyan egykor Mózes által kihozta a népet Egyiptomból, úgy bánik most is az övéivel, vallja a Dávid, a király, aki megannyiszor átélte Isten szabadítását, konkrétan a halál torkából is. Amikor benne vagyok egy lelki tusban, amikor küzdök az igazságtalannak tartott helyzetben, amikor bennem lüktet a harag és a jogosnak vélt kétségbeesés és aggodalom, én bizony gyakran elfelejtem Isten szabadítását és azt is, hogy nem perel mindvégig, nem tart haragja örökké. Dávid közel van az Úrhoz, akkor is közel volt, amikor dúltak benne a viharok, amikor ész, akarat, érzélem és hit örvényként morajlottak benne, és ezért sosem felejtette el, honnan jött, kinek hálás, mennyi mindent tett érte az Úr. Ő mindenben áldani tudja.

Egy kisfiú egyszer megkérdezte az apukájától: apu mondd mekkora az Isten? Az apa az égre pillantott, egy repülőt látott, visszakérdezett: szerinted milyen nagy az a repülő? Hát kicsi apa, alig látom. Aztán elvitte az apa a reptérhez, egy hangárhoz, megálltak egy repülővel szemben és ott ismét megkérdezte: és most mekkora a repülő? Ő apu, hát ez hatalmas. Az apa így folytatta: pont így van ez a jó Istennel is. Az hogy Őt mekkorának látod, a távolságtól függ közötted és közte. Mert minél közelebb vagy hozzá, ő annál nagyobb lesz az életedben, kicsim.

Te hogy látod őt és az életedet? Mire emlékszel és mit felejtettél el? Sosem késő így áldani az Urat, mindig van lehetőség arra, hogy elé vigyük az életünket, számadást tartsunk és mintegy meggyónjunk neki. Hidd el, ha közelebb mész, áldás születik benned.

És most nézzük az Urat, az ő emlékezéseit és felejtéseit. Itt már szól a kórus, új hangok színesítik a csodálatos dallamot.

Igénkből azt láthatjuk, és az egész Biblia ebben a szellemiségben van, hogy az Úr leginkább az Ő szövetségére emlékezik: „17 De az Úr szeretete mindörökké az istenfélőkkel van, és igazsága még az unokáikkal is; 18 azokkal, akik megtartják szövetségét, és arra törekszenek, hogy teljesítsék rendelkezéseit.”

Arra az elköteleződésre, amelynek gyökerei az özönvíz utánra nyúlnak vissza, amit Noénak mondott: Szövetségre lépek veletek és semmi sem pusztul el többé özönvíz miatt. És aztán később az Ábrahámval kötött szövetségre utalva az egész Ószövetségben Izrael népe és az Úr közötti kötelék. Egy olyan megegyezés, amelyet az Úr sosem bontott fel, hiába pártolt el tőle oly sokszor a választott nép, mert Ő hűséges. Az Újszövetségben lesz nyilvánvalóvá az, hogy ez a szó: szövetség nem két egyenrangú fél közötti megegyezést jelent, sosem ezt a szót használják a szentírók. Isten és ember nem egyenjogú partnerként állnak egymással szemben. Isten önként, kegyelemből egy kapcsolatot ajánlott, melyet az ember nem változtathat meg, nem mondhat fel, csak elfogadhat vagy elutasíthat.

A legjobb példa egy ilyen megegyezésre a végrendeletben kifejezett utolsó akarat. Egy ilyen akarat kinyilvánításban a megkötöttségek egy személy által történnek, a másik személy által pedig

csak elfogadtatnak. Az utóbbi az adott feltételeket sem megváltoztatni, sem meghatározni nem tudja. Mi az Istennel való kapcsolatunkat nem a saját feltételeink és jogaink alapján szereztük meg, hanem azt kizárólag és teljesen Isten kegyelméből kaptuk ajándékba. Philo, egy ókori szerző azt mondja, a szövetség a kegyelem szimbóluma, amelyet Isten önmaga, a jótétemény adományozója és az azt elfogadó ember között helyett el. Az adomány Istené, annak elfogadása ellenben a bölcs emberé.” (Nagy István: Az újszövetség kulcsfogalmai 52. o.) Ez a békességnek a szövetsége. Annak a „salomnak”, amely teljes és mindent átható békességet jelent.

És ehhez kapcsolódik szorosan az, hogy mi is az, amit az Úr elfelejt?

Hát pontosan mindazt, amit az ember ellene vétkezik. Mindazt a bűnt elfelejti az Isten, amely békétlenséget teremt a lélekben, amely nem engedi, hogy éljünk a csodálatos ajándékkal. Olyan csodálatosan vallja meg Dávid a 10-14. versben. Tudjuk, testvérek, mindannyian átértük már és mindannyiszor küzdünk is vele, hogy amikor bűnt követünk el, olyanok vagyunk mint a bogarak, amikor a hátukra fordulnak: csak vergődünk, beletesszük minden erőnket a változásba, de csak hullafáradtan kimerülünk. Próbálkozunk visszafordulni, de nagyon nehéz. Borzasztóan békétlen állapot, és végtelenül szomjas állapot: mert csak kiáltani szeretnénk, hogy segítsenek, mentsen már meg valaki, mert magamtól nem tudok kikeveredni belőle. De még olykor kiáltani sincs erőnk, és nem is tudunk elfogadni segítséget. Pedig a bogárnak is legtöbbször kell segítség, különben elpusztul. Isten segít és kiment, sőt el is felejté azt, ami történt. El vannak törölve. Az ördög fegyvere, hogy emlékeztetni akar újra és újra. De, ha már megbántad és töredelmesen az Úrra rendezted a te szövetségedet, ő nem gondol többé erre. Ő csak Fia áldozatára emlékezik már ilyenkor, aki által a szövetség helyreállt egyszer és mindenkorra, aki magára vette az összes bűnt, hogy az ne válasszon el minket az Atya Istentől. Olyan csodálatos ez, hogy aki átéli ezt a szabadulást, aki él istennek eme végrendeletével, annak családja is részesedik ebben az ajándékban. Egészen kihat még az unokáig is, írja Dávid a 17. 18. versben.

És hadd kapcsoljunk végül fortéra, ugyanis bekapcsolódunk a mennyei kilátásba is. Ahol áldja az Urat mindenki. A menny nem egy mesés álmvilág, amit a fantáziánk szült, nem, az az Úr uralmának színhelye, ahol trónszékét felállította. Dávid király ebben a zsoltárban annyira belemerül Isten személyébe, olyannyira átjárja Isten szeretete, hogy eljut imádságában a mennyei valóságba, arra a vágyott helyre, amely mindannyiunk szívében ott él, ahová igazából mindig vágyik a lélek. Ahol nincsen sírás, sem fájdalom, sem betegség, sem szenvedés, sem igazágtalanság, sem bűn. Csak Isten dicsőítése, öröm és áldás.

Schiller szövege, amelyre írta Beethoven a zenét ugyanígy végződik. Csak a nagy nyugati keresztény államok ma már ezt nem hangsúlyozzák. Pedig nem is tudják, mennyire jól választottak himnuszot. A génusz zeneszerző micsoda dallamot álmodott meg, szinte lehetetlen ülni maradni a végén, mindenünket átjár a dallam: Áldjad lelkem az Urat!

Imádkozzunk!

Áldjuk Urunk a Te nevedet és dicsőítünk és magasztalunk Téged. Köszönjük, hogy nem vétkeink szerint bánsz velünk, nem bűneink szerint ítélsz velünk. Köszönjük, hogy Jézus Krisztus áldozatára nézel, akkor, amikor ránk

tekintesz. Őrá tekintesz akkor, amikor gyönyörűséget találsz bennünk. Köszönjük, hogy miatta és általa lehetünk tiszták Te előtted. Miatta és általa lehetünk újra a te szövetségednek részesei.

Áldunk és magasztalunk téged azért, hogy megígérted nekünk ama hófehér ruhát. Áldunk és Magasztalunk Téged azért, hogy várhatjuk majd az örök életnek a boldogságát a Te jobboldon. Áldunk és magasztalunk Téged azért, hogy azt ígérted visszajössz, adventben is ezt várhatjuk. Emlékezhetünk a te itt létedre. Emlékezhetünk arra, hogy Te eljöttél erre a Földre, emlékezhetünk arra, hogy megszületted emberként itt jártál közöttünk, hogy még inkább közelebb hozd a te ajándékodat: kegyelmedet, szövetségedet mi hozzánk. De köszönjük, hogy várhatjuk valóban visszajövedet is, amikor a Te uralmad véget nem ér.

Urunk, tudjuk jól, hogy amíg itt élünk a földön, osztályrészünk a vétkezés, bűnbe esünk, megbántunk számtalanszor embereket. Újra és újra a bocsánatodra és irgalmadra szorulunk. Könyörgünk azért, hogy töröld el vétkeinket, bocsáss meg nekünk Fiaid érdeméért.

Urunk Tudjuk azt is, hogy törekény az mi életünk, amíg itt vagyunk a földön. Szembe kell néznünk a halál kérdésével. Köszönjük, hogy ezt is elrendezted. Pont ebben a nehéz vírushelyzetben gondolhatunk erre. Amikor szüntelenül a halállal állunk szembe Urunk, valóban szembe kerülhetünk vele. Mert Te arra is megadtad a megoldást. Neked arra is van Urunk kegyelmed: a te szereteted, az örök élet, a feltámadásnak reménye. Aki elköteleződik, aki elfogadja a Te végrendeleted, annak osztályrésze a feltámadás és az örök élet. Aki hisz Tebenned, az, ha meghal is él.

Urunk így imádkozunk mindazokért, akik a gyászt hordozzák a szívükben. Kérünk, hogy Szentlelked vigasztalja őket. Imádkozunk mindazokért, akik fájdalokat hordoznak, akik betegségben sínylődnek, kérünk, hogy légy mellettük nagyon közel, nyilvánulj meg nekik, hadd érezhessék a te jelenlétedet.

Imádkozunk mindazokért, akik dolgoznak az egészségünkért, adj nekik erőt, kitartást. Imádkozunk mindazokért, akik ápolják szeretteiket, adj nekik türelmet mindvégig.

És így kérünk, légy velünk a következő héten is, amikor még inkább ünneplőbe szeretnénk öltöztetni szívünket, nemcsak az otthonainkat. Hadd ragyogja be az égi dallam a mi szívünket: „Áldjad Lelkem az Urat.” Ámen.

Hirdetések:

- Az igehirdetés és imádság szolgálatát Pogrányi Mária végezte köztünk, Isten áldja meg további életét, családját, köztünk való szolgálatát!